

וחייב לחזור ולהדליקה, וכן אם כבתה במזיד. ומשמע שמשווה כבתה ע"י הרוח למזיד, ויש מדייקים מכאן, שבכבתה דנים אותו כמזיד, ומדליק שוב, אך בלא כבתה, יצא.

ובשו"ת הר צבי ח"ב קיד אות א', הביא את מנהגו של המהרי"ל דיסקין זיע"א, שהדליק בחוץ וחשש להחמיר כנ"ל, ולכן עשה פתח התיבה מלמטה. אבל צידד שם דמעיקר הדין יצא כמו שכתבנו, גם אם הרוח הייתה חזקה והסיבה שלא נכבה בסוף הוא בגלל שהרוח נפסקה מאליה. והוסיף עוד לצדד, דבנידון דידן, כיון שבידו ובדעתו לסגור הזכוכית מיד, הרי זה כהדלקה שאינה עומדת להיכבות.

ואמנם בלא"ה הנה בשעה"צ שם סק"ל כתב, שבמדליק ברוח אינו חוזר ומברך "דשמא לא הוי ברור שיכבה", ומשמע שדווקא אם ברור שיכבה לא יצא דהוי כמו שלא נתן בה שמן כשיעור, אבל אם לא ברור שהרוח תכבה יצא, כמו כל עיקר הדין של "כבתה אין זקוק לה". ואף במקום שספק לאדם, שאולי ברוחות כאלה, בטוח שיכבו הנרות, ג"כ יצא, אם עכ"פ לא נכבה לבסוף מאיזה סיבה שהיא. ואם כך יוצא שהנידון הוא רק כשיש רוחות חזקות מאוד, שבטוח מעל לכל ספק שיכבו הנרות אם לא יסגור הזכוכית, וזה אינו שכיח כ"כ.

ועכ"פ גם בציור מעין זה, יעמוד המדליק מול פתח ארגז הזכוכית, ובעמידתו זאת יש להניח, שהוא עוצר את הרוח, ועכ"פ מסתמא אינו מצב שבטוח מעל כל ספק שהנרות יכבו, ושוב אח"כ מותר לו להחליף את מעצור הרוח ע"י סגירת הפתח.

הנהגים כחזו"א להוציא שבת אחר ארבעים וחמש דקות מהשקיעה מתי ידליקו נרות חנוכה?

ת. לפי זמן החזו"א, וכמו שנוהג בהבדלה.

הנהגים כר"ת להוציא את השבת אחר שבעים ושתיים דקות זמניות או אסטרונומיות, מתי ידליקו נרות חנוכה?

ת. אם המנהג קבוע אצלם עכ"פ בדאורייתא, ובאשר לנר הבדלה מקפידים הם בכך, יקפידו עליו גם לענין נרות חנוכה.

באקראי, אם יש לו בית באותה העיר, צריך להדליק בביתו. ובביאור הלכה מבואר בשם הפר"ח, שאם עקר עם משפחתו לשמונה ימים אינו אקראי. ולפי"ז בנדון זה שלא עקר עם משפחתו ידליק בביתו, ואם אי אפשר ידליק ע"י שליח.

חתן ביום חתונתו היכן מדליק?

ת. כל עוד לא התחתן, הריהו דר בבית אביו, וידליק שם. וגם אחר כך שנכנס אחרי החתונה לביתו אינם צריכים להדליק שוב, שכבר יצאו ידי חובתן כל אחד בבית הוריו.

נשוי שמתארח אצל הוריו בשבת ובמוצ"ש חוזר לביתו היכן חובת ההדלקה במוצ"ש?

ת. לפי האמור בשאלה ג', אם ביתו באותה העיר, ידליק במוצ"ש בביתו. ואם הוא גר בעיר אחרת, יוכל להדליק באחד משני המקומות, ויעדיף את המקום המהודר יותר, כגון אם בית אביו בקומה שנייה וביתו בקומה רביעית למעלה מעשרים אמה, יעדיף את ההדלקה בבית אביו. ובמצב שיגיע לביתו מאוחר, עד שכבר כלתה הרגל, ידליק בכל גווני בבית אביו, וכדומה.

האם השיעור של עד שתכלה רגל מן השוק זה שיעור קבוע או תלוי לפי כל מקום ומקום?

ת. תלוי בכל מקום לפי מה שהוא, לענין שאם לא הדליק יכול להדליק לכו"ע בברכה.

ומ"מ יש ענין להזדרז להדליק ב"שיעור קבוע", דהיינו חצי השעה הראשונה. אבל אין חיוב לשים מלכתחילה הרבה שמן כדי שידלוק עד שתכלה רגל מן השוק במקומו, ומעיקר הדין די בכל מקום בשיעור כדי שידלוק חצי שעה אחרי צאת הכוכבים.

אם מדליק במקום שיש רוחות שאם לא יסגור מיד את הזכוכית יכבו הנרות, האם חסר בהדלקה עושה מצוה?

ת. במ"ב סימן תרע"ג ס"ק כ"ה, כתב בשם האחרונים ש"אם הדליקה במקום הרוח וכבתה זקוק לה לחזור ולהדליקה וכו', דזה הוי כאילו לא נתן בה שמן כשיעור, ומ"מ לא יברך עליה". ומשמע דווקא אם "כבתה", אבל אם לבסוף לא כבו הנרות יצא. ובבאר היטיב שם סק"א כתב: "ואם הניחה במקום שהרוח מצוי וכבתה, זקוק לה

← משכנות הרועים →

רסיסי אורה לימי החנוכה שנשמעו בהזדמנויות שונות מרבינו שליט"א

ימי החנוכה ולקחם לדורות

נצטוונו על כך בתורה, מהו המקור המונע מאתנו לעבור על דרבנן. וביאר, שכיון שאנו בטוחים שרצון ד' שנשמע לדברי חכמים, זהו המונע מאתנו מלעבור על דבריהם, ומביא פסוק מירמיהו, "אשר לא דברתי ולא ציוויתי, ולא עלתה על לבי", והיינו שמלבד שחייבים לקיים את מה ש"דברתי וציוויתי", כן חייבים לקיים מה ש"עלתה על לבי".

המשך בעמ' 12

והנה היוונים שמגמתם הייתה "להשכיחם תורתך", עשו זאת בהדרגה. שמתחילה לא ציוו על היהודים לעבור על התורה,

להשכיחם תורתך ולהעבירם מחקי רצונך:

יש לבאר מהו משמעות הביטוי "חוקי רצונך", ולכאורה היה לנו לומר "להעבירם מחוקיך", וכמו בכל מקום שאנו אומרים "חוקים ומשפטים" בעלמא. ונקדים, דהנה ידוע פלוגתת הרמב"ם והרמב"ן בדינא ד"לא תסור", דשיטת הרמב"ם שהעובר על איסור דרבנן עובר בזה על איסור דאורייתא של "לא תסור", והרמב"ן בספר המצוות חולק על זאת, וסובר שאין בו איסור תורה. ומקשה מרנא הגר"א ווסרמן זללה"ה בקובץ שיעורים (ח"ב), דמאחר שלדעת הרמב"ן לא

דברי רבינו הגאב"ד שליט"א במעמד השנתי של רשת הכוללים אור המאיר ע"ש ולע"נ רבי מאיר זצ"ל בג"ר צבי רוט שיבדלחט"א שבראשות הרה"ג רבי נתן פפנהיים שליט"א מוצש"ק פר' ויצא תש"פ אולמי וגשל

מהו ההסכם הסודי? בסוף התברר שההסכם הסודי הוא לרמות בנתונים. כמה חילול ד' יש מזה בעולם, שיהודים חרדים משתמשים בשקרים בשביל האינטרסים שלהם. בעולם זה נקרא האינטרסים שלהם, כי הם לא מבינים, ואף אם הם מבינים איזה חילול ד' נורא ואיום יש בזה, ומי יודע כמה זה יזיק בענין סכנת הגיוס, שיגידו החרדים רימו פה וממילא אי אפשר לסכם איתם, אני לא אומר שהם יזמו חלילה את השקרים, אבל הם ודאי הסכימו לזה, אם כן יש חשש גדול שיגידו החילוניים: אי אפשר לעשות אתם הסכמים, צריך לגייס את כולם לצבא. כמה חשוב דווקא בזמן הזה, לערוך הפגנה להראות להם שאין להם סיכויים. אם לא היה אברך שהלך בטעות לשדה תעופה, היה צריך לשלוח לשם מישהו בכוונה, כדי לעשות הפגנות.

כמה זה חשוב לחזק. מי יודע מה הם יעשו עכשיו, גם בנושא של השקרים, הם יכבידו מאד על הענין. גם הקמת הממשלה אם תקום עכשיו וגם אם לא עכשיו, כשתהיה, הדבר הראשון יהיה החוק הזה, ויהיו מכסות, ואם אין מכסות - אז החוק אומר שכולם צריכים ללכת לצבא, וכל שכן עכשיו שנמצא שהעמידה במכסות הייתה בשקר, כמה מוטל עלינו עכשיו להביע התנגדותנו, שאין שום סיכוי שנוותר ונתפשר בכל האמצעים האפשריים.

נחזור להתחלה, הכוללים האלה שעמלים בכזה עמל בתורה, מלבד זאת, צריך לדעת את ענין חיזוק הדת במלחמה נגד המגמות להפוך את החרדים לחילוניים. כמה נחוץ שכל אחד ישתתף בזה. ד' יהיה בעזרנו שהמגבית השכוללים עושים תצלית, וירבו לומדי תורה בישראל, בפרט כאלו שלא עושים פשרות ולא יכנעו לכל המגמות שלהם.

יש ברוך ד' הרבה כוללים בארץ שעמלים בתורה, אולם הכוללים האלה הם מיוחדים, מלבד מה שהם המקום לאלו שזרקו אותם מכוללים אחרים, עקב תמיכתם בלוחמים בגיוס, הם גם איגדו את כל הבני-תורה שמכירים את המלחמה גם בענין הגיוס וגם בענין החינוך, וכאן זה המקום שמאגד אותם ועל ידי זה אינם מושפעים מהסביבה, וממילא יכולים להמשיך בדרכם של רבותינו, במלחמה על הגיוס והחינוך ושאר הדברים.

בפרשת השבוע שעבר מבואר שרבקה אמנו הלכה והרגישה שהולד מפרכס לצאת גם ליד בתי מדרשות וגם ליד בתי עבודה זרה, ואמרה: "אם כן למה זה אנוכי", אמרו לה: אל תדאגי, אלו שני אנשים נפרדים.

זה מלמד אותנו לשמור על היהדות המקורית, מכל תערובת כפי שר' שמואל הורה והוביל אותה והנחה אותה איך להלחם.

בפרשת השבוע כתוב שלבן נשבע באלוקי אברהם, ואלהי נחור, אומר רש"י הראשון קודש והשני חול. האלוהים של נחור היה חול - עבודה זרה, ואחר כך כתוב אלהי אביהם, לכאורה היה צריך לכתוב אלוקי שתייהם, אומר רש"י: חול, מה הביאור בזה? אלא מחמת שזה שיתוף זה, כבר נקרא חול. הגזירות הללו של הגיוס והחינוך הם לא חצי חצי, הם כבר חול.

כתוב בפרשה, שיעקב נשבע בפחד אביו יצחק, יש שמסבירים שלא אמר אלוקי אברהם, כדי שלבן לא יחשוב שהיה אצל אברהם איזה שיתוף חלילה. עלינו ללמוד מכאן, כמה זהירות צריך בזה. בפרט עכשיו בימים האחרונים, שכל הזמן אמרו, שלכל אלו המשתפים פעולה בוועדות בכנסת, יש להם 'הסכם סודי' עם הצבא,

קורת רוח מרובה ממסעו המיוחד של רבינו שליט"א בארצות הגולה לחיזוק וביסוס מוסדות החינוך הטהור בארה"ק

במרכז הביקור פקד רבינו שליט"א את מעונם של גדולי התורה והחסידות בארה"ב

התורה והמוסדות הקד' שקמו לתפארה בדרכו ורוחו של אבינו רועינו מרן הדרכי שמואל זיע"א. רבינו שליט"א העביר את תחושות רבבות ציבור בני התורה די בכל אתר ואתר המוקירים טובה וברכה לכ"ק האדמו"ר שליט"א ורבבות חסידיו תלמידיו וממשיכי דרכו של הגה"ק בעל ה"ויואל משה" מסאטמאר זיע"א, אשר בזכות עזרתם וסיועם הרב עומדים המוסדות לתפארה, לגדל עדרים עדרים לתורה ויראה.

רבינו שליט"א התארח בבית הנגיד הרה"ח ר' שמעון ישראל פרלמוטר שליט"א, העומד בכל לב לימין המוסדות הקדושים.

סקירה מקיפה ומורחבת תתפרסם אי"ה בגיליון הבא.
עידכונים בקו השיעורים 037470557 שלוחה < 6

בקורת רוח מרובה התקבלה הידיעה בארצות הגולה על ביקורו הנדיר והמיוחד של רבינו הגאב"ד שליט"א, אשר על אף הקשיים הגדולים הכרוכים במסע, נאות רבינו שליט"א לבקשת מנהלי המוסדות, העומדים במסירות נפש על משמר התורה והחינוך הטהור בארה"ק, ונושאים על גבם עול כלכלי עצום וכבד מנשוא על מנת להמשיך את דרך החינוך הטהור כמסורה לנו מאבותינו ורבותינו נ"ע על משכנות הרועים, כהוראתו וצוואתו הברורה של אבינו רועינו מרן ראש הישיבה זיע"א במכתבו באחרית ימיו "בזמנים קשים אלו שהכל רואים מטרתם ומגמתם אין מנוס אלא להתנתק מהם ומהמונם לגמרי".

במרכז הביקור פקד רבינו שליט"א את מעונו של כ"ק האדמו"ר מסאטמאר שליט"א להביע תודתו והערכתו על עמידתו האיתנה בכל עוז ותעצומות לימין ציבור בני